

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, Augustus' 20-dikán 1819.

Nagy Britannia.

Itt következik most azon egész Proklamatio, mellyet a' Régens Princz az Anglus néphez intézett:

„György R. P.

„Minthogy Nagy Britannianak külömbkülömb részeiben oly személieknek nógatására, a' kik, vagy a' kik közzül némelyek, másokkal való egygyetértéssel, az öszsesereglett néphez intézett lázzasztó és áruló beszédjeik által, az ezen három öszszeképtsolt Országokban fennálló Országlás és Constitutio, kiváltképpen pedig a' Parlamentum' alsó háza eránt, gyűlölséget és megvetetést akarnak gerjeszteni 's a' népet a' törvények eránt való engedetlenségre 's a' Királyi Felség' fő hatalma ellen való feltámadásra ingerlik — az ő Felsege nagy számú alattvalóji öszszegyülekezéseket tartottak —

„Minthogy előnkbe terjesztetett, hogy ezen öszszegyülekezéseknek egygyikében (Birminghamban) az öszsze gyülekezett személyek a' törvényeknek goromba megvetésével egy nékiek ajánlatott személyt (Welselyt) a' mennyiben rajtok állott valósággal kiválosztottak és kineveztek a' végre, hogy az ő nevekben és érettek a' Parlamentum' alsó házában helyet foglaljon és voksoljon; 's hogy nem ok nélkül gondolhatjuk, hogy nem so-

ka több öszszegyülekezések is fognak hasonló törvénytelen célzással tartattatni —

„Minthogy külömbkülömb lázzasztó és istentelen irások kinyomtatattak, közönségessé tétettek 's nagy iparkodással elterjesztettek, a' végre, hogy a' feljebb említett plánumok előmozdittatassanak, 's hogy az ő Felsege jó és hűséges alattvalójinak elméjekben fundamentum nélkül való tüzeskedés és kedvetlenkedés gerjesztődjék —

„Mivelhogy értésünkre esett, hogy a' nyughatatlanok oly célzással, hogy „istentelen plánumaikat annál jobb módon végrehajthassák, az Ország' több részeiben titkon és a' törvényekkel ellenkező módon öszszegyülekezvén, katonai készületeket 's fegyverben való gyakorlati próbákat tettek.“

„Mivelhogy ezen Orzágnak szerentsés és boldog volta, az Egek' segedelmével kiváltképpen attól függ, hogy az alattvalók magokat a' törvényeknek kötelesség szerént alájok adják, hogy a' Parlamentum' igazságos volta és böltsessége eránt bizodalommal legyenek, 's az Országlószerék és Constitutio eránt örökké azzal az állandó jó indulattal viseltessenek, a' melly ezen Ország' lakosainak szivekben mind ez ideig meg lenni tapasztaltatott —

„És mivelhogy mi semmit oly nagyon nem ohajtunk, mint azt, hogy a' Státus' boldogságát és békességét fenn tartathassuk, 's ő Felsegének minden

alattvalóit a' szabadsággal és a' magok jusaikkal való elbétés eránt bátorságosokká tehesük —

„Mind ezekhez képpest álhatalosan meghatározván magunkban, hogy a' fenn elbeszéli istentelen, lázzasztó, és Felség áruló mesterkedéseket semmivé tegyük, jónak találtuk az ő Felsége Titkos Tanácsának nevében és részéről ezen Királyi Proklamatiókat közönségessé tétetni, egész nyilvánossággal megintvén az ő Felsége' minden alattvalóit, hogy minden iparkodások eránt, mellyek a' törvényeknek 's az ezen Országban ily szerenstésen fennálló Constitúciónak felfordítására czéloznak, nagy vigyázással legyenek; 's magokat minden olyan eszközökhöz való nyulástól, mellyek a' békeséggel és a' társasági jó rendel meg nem egygyeznek, tartoztassák-meg; arra is hathatósan intvén őket, hogy azon lépéseknek, mellyek az említett veszedelmeknek elhozására czéloznak, megakadályoztatásán 's elfordittatásán megszűnés nélkül és egész erejek által iparkodjanak. Leghatható abban szivekre köljük az ő Felsége minden hűséges alattvalóinak, hogy a' hadi és katonai gyakorlásoknak tételétől magokat elvonnyák, mert különben önnön károkkal tartoznak azokért felelni —

„És mi megparantsoljuk minden városok, mező városok és egyesületek Elöljárójiknak, békesség szerző birájinak (békebirájinak), Scherifjeinek, (Politziái tisztjeinek), 's a' Nagy Britanniában találtató minden egyéb tisztikaroknak, hogy a' magok keze alá tartozó kerületekben szorgalmatos nyomozásokat tegyenek, a' végre, hogy az olyan istentelen és lázzasztó irásoknak, mellyekről fenn emlékeztünk, szerzőjik, kinyomtatójik, 's elterjesztőjik, felfedeztethessenek 's itélőszék elejébe állittathassanak, továbbá, hogy minden kigondolható iparkodással

azon legyenek, hogy mind azokat az embereket az igasság' kezébe adják, kik magokat azon tekintetben bűnösökké tették vagy még ezután bűnösökké fogják tenni, hogy a' néphez lázzasztó beszédeket tartottak vagy tartani fognak, vagy a' kik valami olyan felkelésbe vagy akár melly törvénytelen öszszegyülekezésbe avatkoztak vagy avatkozni fognak, akár mitsoda fogással mentsek is magokat, ha mindjárt nemtsak a' törvényekkel ellenkező, hanem tsak az Ország' nagyobb javaira nézve veszedelmes dolgot követtek is el. —

„Költ a' Karlton - Housei Udvarban Julius' 30-dik napján, az 1819-dik, 's a' Király ő Felsége' Országlásának 59-dik esztendejében.“

„Isten tartsa-meg a' Királyt!

Oly környülállások között, mint a' milyenek közzé ezen Királyi Proklama z ó Angliát most helyheztetve lenni mutatja, semmit se' szemlélhet egy jó Anglus hazafi keservesebben, mint azt, a' mit egy nagy betsben lévő és hiteles Anglus újság, mint ő mondja, egészszen bizonyos kútföböl meritett, tudni illik — hogy a' kenyérkereset nélkül lévő, minden idő és nem - béli munkások száma tsak a' Yorkshiri Grófságban 60,000-re, a' Lancashireiben 40,000-re telik.

A' Morning - Chronicle folytában dohog az erőszakos öszszegyülekezésekért, és, Lár leghevesebb Anti - Miniserialis újság, nem gyözi eléggé magasztalni azt, hogy a' tsendes gondolkodása polgárok fegyverhez kezdtek nyulni, oly feltett czéllal, hogy az erőszakoskodónak megzaboláztatásában hathatós segedelemmel legyenek az Országlószéknek.

A' Blackburnei utolsó gyűlésben nagyon megkülömböztette magát az

Országlás ellen való gondolkodásának kinyilatkoztatása által egy katona. Ez, holott ekkor is mellyén volt a' W a t t e r - l o o i ütközetben nyert érdempénze, beszédet intézvén a' népgyüléshez, botsá- natot kért, azért, hogy rossz ügyet vé- delmezett.

Nem régen említettük vala, hogy Gibraltárnál az Ánglus és Amérikanus tisztek között oly tüzes czivakodás táma- dott volna, hogy egyszer már csoporto- san duelláltak miatta, még se' igazítha- tak - el a' dolgot, melyre nézve második veszbéli duellálást határoztak vala. Al g e s i r a s mellett akartak megvívni, már meg is jelentek vala a' viaskodás' hel- lyen. Megtudván ezt az Algesirási Spa- nyol Kommandáns strázsasoportot kül- dött oda a' duellálásnak meggátlására, hanem az Amérikanai tisztek, kik előre meg gondolták vala azt, hogy a' Spanyol föl- dön valami efféle történhet rajtok, egy tsajkán nagy számú tengeri katonákat hoztak vala magokkal, kik a' Spanyolo- kat meglepven, fogva tartoztatták őket ad- d g, míg a' duellálni akaró tisztek dol- gokat végzik, melly azonközben sokkal böltsebben végződött-el, mint sem valaki előre tsak gyanithatta volna is. Itt, mint az újságlevelek megjegyzik, megmutat- ták a' Sekundánsok, hogy melly sok rossz- szat elháríthatnának ők, ha sok olyan okosok talaltatnának köztök, mint itt ezek valának, annyival is inkább, hogy a' du- ellálás' törvényei szerént a' megbékélés- re való jóvállást tsak a' Sekundánsok te- hetik, nem magok a' duellálniakarók. Itt, Al g e s i r á s n á l, szépen, egy tsepp vérnek kiomlása nélkül összebékéltették a' Sekundánsok, a' megvívás' helyére már kiállott Ánglus és Amérikanus tisz- teket. Az Algesirási Spanyol Komman- dáns azonközben nagyon neheztel, hogy az Amérikanai tengeri katonák a' Spanyol katonákat letartóztatni mérészlettek.

* * *

Az Ángliai újabb tudósításokban eze- ket olvassuk az ott folyó népgyülésekről: — „A' Yorki, Lankasteri, és Chesteri Grófságokban mind jobban jobban szá- mosodnak az öszszesereglések, és napon- ként fenyegetődzőbb tekintetet mutatnak: az Országlószek pedig küldözi oda a' se- regeket, az ágyuzókat, 's a' fegyvert. A' Chesteri kastélyban már 50,000 puska fekszik rakáson; Manchesterben is jó szám- mal vittek. Mind ezek azon lakosoknak felfegyverkeztetésére valók, kik az Or- száglószek' intézeteinek elősegéllésére ösz- szeszövetkeztek. A' Magistrátusok elö- kéllették magokat, hogy mihelyest vala- melly népgyülés lázzasztó tekintetet mu- tat, azt azonnal széllyel kergetik. Blébb tsak polgári méltóságuk által szándékoz- nak élni, de ha e' nem használ, ekkor osztán a' katonaságot is elő fogják szol- lítani. Julius' 31 - dikén M a c l e s f i e l - d e n tartatott egy népgyülés, melynek előre elhírelt czélzása a' lett volna, hogy itt is képviselőt váloszszanak egy eszten- dőre, de, mint mondják, nem merték végrehajtani czélzásokát. — S t o c k p o r t - b a n tsupa aszszonyokból álló népgyülés tartatott, kiknek a' volt első munkájok, hogy a' férjfiakat mind eltávoztatták ma- gok közzül; azután egy szép és kedves magaviseletű ifjú aszszonyságot előlülő- vé választották, ki egy tüzes beszédet tartván, késznek lenni nyilatkoztatta ma- gát arra, hogy szivét, testét, és életét áldozatul adja a' hazájért. Augustus' 2 - dikán H u n t szándékozott előlülni a' M a n c h e s t e r i gyülésben.

Lord Fitz-William a' Chesteri Grófság Lord-Lajtnantjához Lord Stam- fordhoz a' népnek ott folyó öszszegyüle- kezéseiről kedvező tudósítást tett. Azt erőssíti, hogy jó lélek, jó indulat, lel- kesíti őket. Az ő kivánságaik tsak annyiban határozódnak: hogy mindenek közönséges

Válosztó jussal birjanak, hogy a' Válosztási votizálás irás által mennyen véghez, 's a' Parlamentum' tagjai esztendőnként válosztattassanak. Ezen kívül azt is kívánnyák, hogy ők is képviselőt küldhesenek a' Parlamentumba, a' melly ekképpen egészszen új lábra állittathatna. Találtatnak ugyan itt is békételenek, de ezeknek száma nagyon kevés, és az úgy nevezett nagy sokaságot leg jobb hajlandóság lelkesíti, melly annyival nevezetesebb dolog, hogy ezen gyűlések is mind olyan kenyér és munka nélkül való háznépes gazdákból állanak, kik mind nagy igényben élnek. — A' Ministeri Kurir ellenben azt mondja mind ezekre, hogy ő nem sokat bizik ezen Lord Fitz-William által így megditsértetett népgyűléseknek jó lelküségéhez. Ezen Kurir (így szoll egy vélleellenkező író) gyanithatóképpen tsak minden néporátoroknak elfogattatása által gondolja, hogy eltsendesittőhetnek a' lármázások; de hát valyon ez által fog-e nékiek munkát és kenyeret szerezni?

Spanyol Ország.

A' Londoni és Párisi újságlevelék megegygyezve erőssítik, hogy Radiksban egyebek közt egy kereskedő is elfogattatván, irásai között, mellyek elvétettek, oly Londoni tudósítások is találtattak, mellyekben előre megmondattott, hogy a' Spanyol seregeknél, mellyek a' végre gyűjtettek Radikshoz, hogy hajókra ülven Amérikába evezzenek, a' fog történni, a' mi már valósággal megtörtént. Éppen így beszéltek előre ezen történet felől Gibraltárban is, azzal a' külömbséggel, hogy itt már azt is erősítették, hogy a' seregek nem tsak ellene szegezték volna magokat az Amériká-

ba való evezésnek, hanem, hogy Amérika helyett Madridnak vették volna útjokat, a' mi azonközben nem telyesedett-be. Generális Abisbal elejit vette. Ha ezen környülállások mellett meggondolja az ember, hogy melly lágymelegséggel megszenvedtetett Irlandiában az, hogy ott Generális Evreux Déli Amérika' számára 5000 embereket verbuáljon, 's meg hogy az Oberster Macirone (a' Murat' volt Adjutánsa) ide 's tova való járkálása minden akadályoztatás nélkül megszenvedtetett, nem lehet, hogy ezen történetekben idegen mozgatót is ne gyantson lenni. (Ez a' Macironi az Insurgenseknél szolgál most). Úgy látszik, hogy Generális Abisbal, a' Radiksi mozgásokat eszébe vévén, eleintén, hogy a' dolog felől annál bizonyosabb lehessen, úgy tettette, mint ha ő is a' fegyveres sereggel tartana, 's minekutánna mindenek felől elégségesen tudósittatott volna, ekkor tselekedte, hogy a' békételenkedő seregeket Julius' 8-dikára virradó éjjel véletlenül meglepte, 's 100 tiszteknél többet vasra veretett, melyben a' volt nevezetes, hogy azon négy Regementeknek, mellyeknek segedelmekkel ezen dolgot véghez vihette, t. i. hogy nem fognak az Amérikába való menetelre kényszerítettetni. Nem tsak tisztek, hanem egyéb lakosok is, kivált kereskedők, sokan elfogattattak Radiksban, 's mint erőssítik, oly dolgokra találtak elvétetett irásaikban, mellyek azt mutatják, hogy az özszeesküvés külső Országokra is kiágazott, ha talám az egész plánum külső kutfőből nem vette származását. A' Regementeknek, mellyek G. Abisbálnak segítségére voltak, 's a' mellyeknek ő azt megígérte, hogy soha Amérikába küldtetni nem fognak, neveik ezek: Principe, Princesa, Amérika, és Gvaldalaxara. Ezek hel-

lyelt már most Kataloniából rendeltettek más Regimentek Kadikshoz: azok a' Regimentek pedig, a' mellyeknek tisztjeik elfogattattak, vagy más tiszteket kapván tsakugyan Amérikába vitettetnek, vagy ezek helyett is más Regimentek fognak oda rendeltetni. Hanem az efféle változásokra sok idő sok költség kívántatik; az idegen szállító hajók is sok költséget okoznak Kadiksban való várakozások által. Ez, mind nagy hátramaradás. De legroszszabb mind ezeknek az *ö morális* következése, vagy más szóval az a' veszedelmes érzékenység, mellyet ezen történeteknek híre egész Spanyol Országban, de kivált Amérikában fel fog gerjeszteni. Madridot egészszen néma bámulásba merítette; ott is történtek emberfogdosások, melly sorsra jutott a' többek közt Gr. Montejó Spanyol Grandes, Grenada' Ex-Kapitánya, a' ki egy időtől fogva, mint számkivetett, Burgosban élván, nem régen, mint Kotsis, Madridba ment vala, a' hol, mikor onét ismét el akart volna menni, véletlenül elfogattatott. Ezen Gróf leggyakrabban Kotsisnak szeret öltözni, mikor el akarja titkolni magát. Ezen öltözetben kormányozta volt a' *Principe de la Pace* ellen történt népzendülést, 's azután az *Aranjuezit*.

Kadiksi levelek erőssítik, hogy a' Gróf Abisbal után mindjárt következő rangú Generális lett volna az, ki a' katonákat arra buzdította, hogy az Országlószék' parantsolatját ne tellyesítsék addig, míg Consitútiót nem ad az Ország-nak, a' melly határozást egy, a' Regimentekből e' végre kineveztetett Követség által adták tudtára a' fő vezérnek, a' ki úgy mütatta, mint ha ő is egygyetértene kívánságokban, de az alatt alattomosan megtette rendeléseit 's úgy tselekedett,

mint már közönségesen tudva vagyon. Ketteje az engedetlen Regimenteknek azok közzé tartozik, kik magokat az utolsó háboruban a' Frantziák ellen legjobban megkülömböztették, melyre nézve attól lehetett tartani, hogy mostani engedetlenségek által a' több Kadiks körül fekvő Regimenteket is, a' mellyek 20,000 emberre tétettetnek, fel találják lázzasztani.

A' Párisi Constitutionel nevű újságban így okoskodik ezen történetről egy Madridi tudósító: — „Úgy látszik, hogy ezen alkalmatossággal némelly főbb rangú tisztek a' Spanyol seregeknek az Amériikai szolgálattól való mindenkori idegenkedéseket arra akarták használni, hogy az Országlószék ellen intéztetett plánumaikat itthon a' félszigeten végrehajtsák, mivelhogy fel nem lehet tenni, hogy még most is ne találtassanak közöttök olyanok, kik azt a' reménységet, mellyet benne a' Kortések a' Constitúció 's az ezen építettett szabadság eránt felelevenitettek vala, elméjeből még ma is ki olthatták volna. De nem fog ezen tekintetben se' ez se' több efféle próbatételeknek soha semmi sikeres következése lenni. Ez a' mostani öszszeesküvés is, mint a' kimenetel megmutatta, tsak plánum vala 's tsak mint plánum úgy is enyésze-el. Ha fognak is némelly megátolkodottak még efféle erőszakos próbákat tenni, nem leszsz annak itt soha semmi sikere; magok a' részesek elhagyják 's elárulják öszszeesküdtt társaikat. Így árulták-el Minát, midőn Pamplonát véletlenül meg akarta lépni, így Porliert, így Lascyt 's a' többeket, tulajdon katonáik.

Spanyol Amérika.

A' Londoni Morning Chronicle eze-

Ket közli Trinidadból Jul. 12-dikéről: — „Santa-Féből 5500 Spanyol katonából álló sereg folytatván útját Caraccas felé, hogy a' fő vezérnek *Morillonak* segedelmet vigyen, ezt *Independens Generalis Sant-Ander* tsaknem egészen semmivé tette. Önként megengedte, hogy *Chiara* nevű városba beszállhasson, a' hova osztán beszorította, melynek a' lett a' következése, hogy a' városnak elesége nem lévén a' Spanyol sereg az *Independens* seregen által kén-telenítetett utat tsinálni magának, melly közben az *Independensek* a' futó seregnek hátuljára oly keményen reá vágtak, hogy az egész sereg megállani 's a' sikon megverekedni kén-telenítetett, 's megverettvén elszélesztetett. A' fogságra esett Spanyolok' számát ezerre teszik. Néhány csoportok, mellyek a' többektől külön válva futottak, az *Independensek*hez önként által állottak. *Sant-Ander*, kinek serege a' tartománybéli szülétésű valógatott emberekből áll, *Uj-Grenada*' fő városától *Santa-Féből* hat napnyi távolságra tanyázik. Már *Követek* érkeztek hozzá *Socorróból*, *Tunjából*, és *Pamplonából*.

Egy hajó, a' melly *Mártzius*' 9-dikén evezett ki a' *Callaói* kikötőhelyből, ily tudósítással érkezett - meg a' *Lord Cochrané*' hajós seregétől *Chili* *Direktorához*: — „A' *Lord Cochrané*' hajós seregétől két hajók, *San Martin* és *O Higgins*, *Febr. 25-dikán* nagy ködnek segedelmével *Callaó* kikötőhelyébe belopódván, 's az ott álló Spanyol fregátokra két óráig ágyuzván, egy ágyuzó tsajkát elvettek, 's azzal a' kikötőhelyből nagyon kitsiny veszteséssel kijöttek, 's *San Lorenzo* szigetéhez, hol a' hajós sereg *vasmatskák*on áll, szerentsésen vissza érkeztek. Ezen szigetnél van elállva azon

hajóknak útja, a' mellyek külömben *Lima*hoz bevezni szoktak. *Lantaro* és *Chacabuco* nevű hajókat elküldötte onnét *Lord Cochrané* a' *Panamai* öböl felé, hogy hat Spanyol terhes hajókat, mellyek onnét fegyveres hajó által kísértve eveztek ki, felkeressék és elfogják, *Chiloé* felől evezvén a' *Vitoria* nevű Spanyol hajó, és épületre való fával lévén terhelve, a' *Lord Cochrané* kezére került. — A' *Sándor* nevű 74 ágyus Spanyol lineahajót, a' melly néhány hónapok előtt más két hadi hajókkal egygyütt, *Radiksból* mint akkor is említettett tsak könnyű szerrel és minden fegyveres sereg nélkül, oly rendeléssel kiküldetett, hogy a' *Cochrané*' hajós seregét *Chili*' és *Peru*' partjai melől elkergetse, más útas hajók látták, hogy útját a' kirendelt ezél felé folytatja. — *Rio-de-Janciroban* oly hír szar nyalt, hogy *Artigas* és *Brasilia* között a' békeség megkötetett volna.

Német Ország.

Würzburg. — A' 'Sidók ellen itt kiütött népzendületet így írják-le az újabb tudósítások: — „Itt már régóta uralkodott alattomban az azért való békételenkedés, hogy a' 'Sidók így elszaporodtak, holott a' régibb időkben tsak egy is meg nem szenvedtetett, a' melly békételenkedésnek tüze végre, mint egy *Vulkán* oly mérgésen kiüte. E' folyó hónap' 3-dikán seregestül reá rohant a' *Keresztyén nép* a' 'Sidóknak házaikra; kereskedői czimerjeket 's czim-irásaikat vad kiáltozással legszaggatta; ajtaikat, ablakaikat, és boltjaikat betörte, 's minthogy némelley 'Sidók védelmezni akarták magokat, az ilyeneket rúdul megverte. Egy idevaló kereskedő polgár (*Conrad*, kit közelébb megnevezünk) a' zürzavarban

megöletett. Ez a' vad lárma 4-dikben ismét megújult; a' melly 'Sidó ajtók, ablakok, és boltok tegnap még be nem törettek vala, ma ezekre is rájuk került a' sor. Végre nem volt szegény 'Sidóknak mit tenni egyebet, hanem, hogy tsoportosan futásra vegyék a' dolgot 's a' várost oda hagyják, mellyet nagyon szomorú ábrázattal meg is tselekedtek, melly után végezetre a' katonaság a' tsendességet helyre állította. A' katonák közzül is estek-el. — Ezen tudósítások szerint úgy látszik, hogy a' lárma három egész napokig tartott, úgy mint Aug. 3-dik, 4-dik, és 5-dik napjain. —

Egy tudósításban, melly Aug. 8-dikén indult Würzburgból, ekképpen fejeztetik-ki ezen lármának resultuma: Nálunk a' tsendesség, néhány napokig tartott szörnyű nyughatatlanokodások után végezetre egészszen helyreállított; őrizzenek-meg az egek a' Német hazában minden várost az efféle történetekről. A' szegény 'Sidóságot, a' melly ezen napokban ezen vidéken, szomorzkodva, le's fel tsavargott, 's nagy részint a' városon kívül a' szabad ég alatt lógerezett, a' számos katonaság és Politziai tiszték a' városba ismét bekisérték. Néhány százra telik a' számjok, a' kik így vissza jöttek.

Tsaknem ilyen veszedelem fenyegette a' 'Sidókat Aug. 10-dikén a' Ménusi Frankfurt városában is, mellyet az ott kijött újságok is emlitenek röviden, a' Hannau-i újság pedig így ad elé bő-

vebben Aug. 12-dikén: — „Néhány rendbéli tudósításokat vevénk Frankfurtból, mellyek, minthogy egymással nagyobbodon megegygyeznek, hiteleseknek tartathatnak. A' fő Postahivatal ablakainál, hol a' leveleket kiszokták adni, azok, kik levelekért oda gyűlekeztek, nagyon sokan lévén 's mindenik első akarván lenni, nagy tolongás támadott. Előbb csak szóval való motskolódásra, de végre pofozódásra került a' dolog. Ez a' kis veszekedés alkalmatosságul szolgált arra, hogy az a' tűz, melly a' Keresztyén és 'Sidó lakosok között a' hamú alatt már régen pislog, lángot vessen. Mint *Würzburgban* úgy itt is Hepp! Hepp! kiáltozással köszöntődtek a' 'Sidók az utzákon, melyből most itt majd amott már még nappal is kedvetlen történetek következtek, melynek a' lett a' resultuma, hogy estvéli 9 órakor több 'Sidóházaknak ablakaik behajgáltattak. A' Politzia' katonáji 's az ott közel álló katonastrázsák ugyan mindent megtettek, hogy a' lármát eltsendesithessék, hanem a' lármázók' száma mind jobban jobban nevedvén, végre itt is kiállani kéntelenített nem csak az őrző sereg, hanem a' *Landwehrnek* is egy gyalogokból és lovasokból álló tsapatja, 's így osztán kéntelenítették engedni a' lármázók, kikről mindazáltal azt jegyzi meg a' tudósító, hogy egy valóságos derek polgár se' volt köztök. Az azolta eltelt éjjeleken szüntelen járván a' katonasoporiok le's fel az utzákon, 's a' Magistratus a' néphez hathatós Proklamatiót intézvén, többé nem háborított meg a' tsendesség.“

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —
Aug. 17-dikén 247 — 18-dikén 247½ — 19-dikén 247¼ — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B é t s.

A' Klagenfurti újságban ezek irattatnak Augustus' 13 - dikén: — „Koronaörökös Ferdinandus ő Cs. Fő Herczagsége e' hónap 11 - dikén délutánni 4 óratájban kívánt jó egészségben megérkezettide. Érkezését ágyuk' dörgése jelentette. Főbb kísérője Feldmarschal Gróf Bellegarde ő Excellentiája. Az utzákon, mellyeken bejött, a' Báró Wimpfen gyalog Regementje tette kettős sornak formálásával a' katonai tiszteletet, 's az Arany Napnál is, a' hol szállását vette ő Cs. Fő Herczagsége, ugyan ezen Regementnek egy Kompaniája kieresztett zászlóval és Törökmuzsikával parádézott. Űti szekereből való kiszállása után legelőbb is ezen Regementnek ablakai előtt való elléptetését méltóztatott parantsolni ő Cs. Fő Herczagsége; azután, melly már 6 óratájban esett, audientziákat méltóztatott adni az itt lévő Polgári és Katonai tiszti karoknak, 7 órakor pedig egy a' muzsika kedvellőknek itt találtató számos társasága által adatott énekes és muzsikás Akademiát tisztelte - meg jelenlétével.

A' következett napon reggeli 7 órakor a' katonagyakorló helyre menvén, a' nevezett Regementet megnézegetni, azal külömbkülömb gyakorlási munkákat tétetni, 's végre mind ezekkel való nagy megelégedését kegyesen kinyilatkoztatni méltóztatván, azután valamint délelőtti úgy délutánni idejét, az itt találtató külömbkülömb féle polgári és katonai közönséges intézeteknek megszemlélésére fordította. A' magános intézetek között megnézte Viktringben a' Moro atyafiak' finum posztófabrikáját. Estve az Országházánál bál volt, 's a' város szépen

megvilágosított. — Innét 13 - dikban reggeli 6 órakor, midőn a' polgári és katonai tiszti karok udvarlására ismét megjelentek, 's a' katonaság most is, mint ideérkezésekor kettős parádézó sort formált volna, ágyuk dörgése mellett 's a' sokaságnak ezer áldáskivánása közben, útját Leibach felé tovább folytatta ő Cs. Fő Herczagsége.

Elegyes Dolgok.

Sandról azt erőssítik a' Baireuthi újságlevelek, hogy nem régen még egyszer kérdezés alá vonattatván, már most nagyon sokra kibotsátkozott.

A' Párisi két Jurista tanulók *Armand* és *Chavelet*, kik azzal vádoltatván, hogy magokat az Előljárók' hatalmának ellene szegezték volna, elfogattattak 's itélőszék elejébe állittattak vala, mint a' Professorjok *Bavoux*, hasonló módon feloldoztattak a' vád alól 's elbotsáttattak.

A' Heidelbergai Universitas nagyon ditsértetik némelly külső levelekben, azért, hogy a' mikor mindenünnét lármáról irnak, onnét nem irhatnak egyebet, hanem, hogy ott legnagyobb tsendesség uralkodik.

Wiesbadenből azt írják a' Renusi Ujságok, hogy nem igaz a' mit a' Svéviai levelek a' Nassaui Herczagségről elhirleltek, hogy t. i. ott éppen oly sok fogdosások történtek volna. Azt is a' mesék közzé számlálják ezen levelek, hogy Schwalbachnál valami magokat beburkolt személyek egy Koronás Főt fényes nappal megtámodtak volna.